

شهر وندی دیجیتال

اینترنت، جامعه و مشارکت

نویسندگان:

کارن ماسبرگر

کارولین تولبرت

رام'نا مک، نل

مترجمان:

دکتر الهام کبیرن

عضو هیئت علمی دانشگاه سیدالشهدا مدین

زینب عبداللهی

انتشارات
دانشگاه امام صادق علیه السلام

عنوان: شهروندی دیجیتال: اینترنت، جامعه و مشارکت
مؤلفان: کارن ماسبرگر، کارولین تولبرت و رامانا مک نل
مترجمان: دکتر الهام اکبری و زینب عبداللهی
ناشر: دانشگاه امام صادق علیه السلام
صفحه آرا و ویراستار ادبی: رضا عبداللهی بجندی
طراح جلد: محمد روشنی
میه ساز و ناظر نسخه پردازی و چاپ: رضا دیبا
چاپ و صحافی: چاپ سپیدان
چاپ اول: ۱۳۹۸
قیمت: ۳۳۰/۰۰۰ ریال
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۴-۷۵۸-۵

تهران: بزرگراه شهید چمران، پست، انتشارات دانشگاه امام صادق علیه السلام
صندوق پستی ۱۵۹-۶۵۵ کی پستی ۱۴۶۵۹۴۳۶۸۱ • تلفکس: ۸۸۳۷۰۱۴۲
فروشگاه اینترنتی: www.ketabesaudiq.ir • E-mail: pub@isu.ac.ir

سرشناس: ماسبرگر، کارن
عنوان و نام پدیدآور: شهروندی دیجیتال: اینترنت، جامعه و مشارکت / نویسندگان کارن
ماسبرگر، کارولین تولبرت، رامانا مک نل؛ مترجمان الهام اکبری، زینب عبداللهی علی آبادی.

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه امام صادق (علیه السلام)، ۱۳۹۸

مشخصات ظاهری: ۲۶۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۴-۷۵۸-۵

موضوع: جامعه اطلاعاتی
موضوع: تابعیت

شناسه افزوده: تولبرت، کارولین ج، ۱۹۶۶- م.

شناسه افزوده: مک نل، رمونا اس، ۱۹۶۲- م.

شناسه افزوده: اکبری، الهام، ۱۳۶۰ - مترجم

شناسه افزوده: عبداللهی، زینب، ۱۳۶۰ - مترجم

شناسه افزوده: دانشگاه امام صادق (ع)

رده بندی کنگره: ۱۳۹۸ ش ۹ م ۸۵۱ HM

رده بندی دیویی: ۳۰۲/۴۸۳۳

شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۸۰۹۱

تمام حقوق محفوظ است، هیچ بخشی از این کتاب بدون اجازه مکتوب ناشر قابل تکثیر یا تولید مجدد به هیچ شکلی از جمله چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی، فیلم و صدا و انتقال در فضای مجازی نمی باشد.
این اثر تحت پوشش قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان ایران قرار دارد.

فهرست مطالب

۱۳	سخن نانار.....
۱۵	پیشگفتار.....
۱۹	مقدمه مترجم.....
۲۳	فصل اول. تعریف شهرهای دیجیتال.....
۲۵	نقش سیاست‌های عمومی اینترنت.....
۲۶	مزایای جمعی و آثار خارجی.....
۲۷	از آثار خارجی تا شهروندی.....
۲۷	لیبرالیسم و فرصت‌های اقتصادی.....
۲۹	جمهوری خواهی و شهروندی دموکراتیک.....
۳۲	شهروندان دیجیتال به مثابه مشارکانی که مرتباً آنلاین هستند.....
۳۳	نحوه اندازه‌گیری میزان استفاده از اینترنت؟.....
۳۶	زنجیره دسترسی و مهارت.....
۴۰	رویکرد و روش‌ها.....
۴۲	طرح کتاب.....
۴۵	فصل دوم. مزایای جامعه آنلاین: فرصت‌های اقتصادی با کیمیرلی جانز.....
۴۷	فراتر از آمازون و سیلیکون ولی.....
۵۰	فناوری اطلاعات و تغییرات اقتصادی.....
۵۲	آثار آن بر کارگران.....
۵۷	رویکرد.....
۵۸	تشریح روش‌ها و نحوه کدگذاری داده‌ها و روش‌ها: ۲۰۰۳ CPS.....

- داده‌ها و روش‌ها: نظرسنجی سال‌های ۲۰۰۲ و ۲۰۰۵ پیو..... ۶۱
- نتایج CPS: استفاده از فناوری اطلاعات برای همه کارگران..... ۶۴
- نتایج CPS: استفاده از فناوری اطلاعات برای کارگرانی با تحصیلات پایین‌تر..... ۶۶
- نتایج پیو: میزان استفاده و درآمد..... ۷۰
- شواهد بیشتر: مدل‌های دیگری مبتنی بر درآمد..... ۷۱
- خلاصه نتایج..... ۷۳
- شهروندی دیجیتال و فرصت‌های اقتصادی..... ۷۳
- رسل سوم. مزایای جامعه آنلاین: تعهد مدنی با همکاری جیسون مک‌دونالد..... ۷۷
- الکسی دو توکوبیل، دموکراسی در آمریکا، ۱۸۳۵..... ۷۷
- تعهد مدنی، سرمایه اجتماعی و اینترنت..... ۷۹
- راخاراندین، است بهبود مشارکت می‌گردد؟..... ۸۴
- تفاوت اخبار آنلاین با سایر انواع خبر..... ۸۴
- تأثیرات رسانه‌ها در سیاست، گفت‌وگو، گفت‌وگو و علاقه سیاسی کاربران..... ۸۶
- رویکرد..... ۸۹
- کدگذاری متغیرها..... ۹۱
- نتایج: اهمیت اینترنت در نزاریس تعهد مدنی..... ۹۳
- اینترنت، اطلاعاتی در اختیار قرار داده که مشوق بحث است..... ۹۴
- اخبار آنلاین دانش سیاسی را ارتقاء می‌دهد..... ۹۵
- مصرف اطلاعات سیاسی آنلاین، باعث افزایش علاقه به سیاست می‌شود..... ۹۵
- تشویق جوانان آنلاین به تعهد مدنی..... ۹۸
- شهروندی دیجیتال و تعهد مدنی..... ۹۹
- فصل چهارم. مزایای جامعه آنلاین: مشارکت سیاسی..... ۱۰۳
- فناوری، ارتباطات و مشارکت..... ۱۰۵
- اتاق‌های گفتگو، دموکراسی مشورتی و مشارکت..... ۱۰۶
- ایمیل، حمایت (تبلیغات) و مشارکت..... ۱۰۸
- اخبار آنلاین، پارانه اطلاعات و مشارکت..... ۱۱۲
- رویکرد..... ۱۱۶
- بحث در مورد کدگذاری و سنجش متغیر..... ۱۱۷
- نتایج: اینترنت چگونه بر مشارکت انتخاباتی تأثیرگذار است؟..... ۱۱۹
- درک فواید استفاده از اینترنت بر مشارکت..... ۱۲۵
- روش‌های ضمیمه..... ۱۲۸

۱۳۳	فصل پنجم. از شکاف دیجیتال تا شهروندی دیجیتال
۱۳۳	«وزارت بازرگانی ایالات متحده [آمریکا]، ناتوانی در اینترنت: به سوی شمول دیجیتال، ۲۰۰۰»
۱۳۴	داده‌های توصیفی: روند داده‌ها در طول زمان
۱۳۹	آمارگیری جمعیت جاری سال ۲۰۰۳: دسترسی خانگی و شهروندی دیجیتال
۱۴۰	نقش نژاد و قومیت
۱۴۴	نقش جنسیت
۱۴۶	ویکرد
۱۴۷	روش‌های کمی و کدگذاری متغیرها
۱۴۹	نتایج: دسترسی کل جمعیت به اینترنت خانگی
۱۵۰	نتایج: دسترسی جمعیت محروم به اینترنت خانگی
۱۵۰	سیاه‌پوستان
۱۵۱	لاتین‌ها
۱۵۲	آمریکایی‌های کمتر تحصیل کرده، و کم‌درآمد
۱۵۳	نتایج: شهروندان دیجیتال، کاربران روزانه اینترنت
۱۵۳	کل جمعیت
۱۵۴	حجم بالای نابرابری‌ها در میان «کسانی که احتمالاً شهروند دیجیتال باشند»
۱۵۶	نتایج: شهروندی دیجیتال برای گروه‌های محروم
۱۵۹	نتایج: شهروندی دیجیتال افراد جوان و مسن
۱۶۱	از شکاف دیجیتال تا شهروندی دیجیتال: نابرابری‌های معلوم
۱۶۵	فصل ششم. اینترنت پرسرعت و شهروندی دیجیتال
۱۶۵	وزارت بازرگانی، ملت آنلاین، ۲۰۰۴
۱۶۶	مزایای دسترسی به اینترنت پرسرعت و هزینه‌های محرومیت از آن
۱۶۸	منافع اقتصادی و نهادی استفاده از اینترنت پرسرعت
۱۶۹	مزایای فردی استفاده از اینترنت پرسرعت: کاهش تأثیر فاصله و ناتوانی
۱۷۰	راحتی، استفاده مکرر و مهارت
۱۷۲	رویکرد
۱۷۳	روش‌شناسی و کدگذاری متغیرها
۱۷۵	نتایج: چه کسانی در خانه به اینترنت پرسرعت دسترسی دارند؟
۱۷۶	اندازه‌گیری شکاف‌ها: برآورد میزان نابرابری‌ها
۱۷۷	دسترسی به اینترنت پرسرعت، شهروندی دیجیتال و مهارت‌های فناوری
۱۸۱	اینترنت پرسرعت تسهیل‌کننده شهروندی دیجیتال

۱۸۳	فصل هفتم. آموزش همگانی و دسترسی جهانی آن سوی شکاف دیجیتالی
۱۸۳	تی اچ مارشال، «مشکلی که به کمک آلفرد مارشال اظهار شد» ۱۹۴۹
۱۸۳	فریبی پرس «اجتماع اینترنتی» ۲۰۰۶
۱۸۴	توماس جفرسون خطاب به جان تایلر، ۱۸۱۰
۱۸۵	سنت لیبرال شهروندی: برابری فرصت برای دستیابی به پیشرفت اقتصادی
۱۸۷	سنت جمهوری خواه از شهروندی: مشارکت و تعهد مدنی
۱۹۱	سنت‌های محروم‌ساز و شهروندی دیجیتال
۱۹۴	سلسله‌مراتب انتسابی، اختلاف طبقاتی و هزینه‌های محرومیت
۱۹۷	برنامه‌هایی برای پرداختن به مقوله شهروندی دیجیتال
۱۹۷	بررسی چشم‌انداز سیاست‌گذاری‌ها
۱۹۷	کاهش نقش دولت فدرال در طی زمان
۱۹۹	کتابخانه‌های عمومی و برنامه‌های غیرانتفاعی
۲۰۰	آموزش و پرورش فناوری
۲۰۲	سیاست دسترسی جهانی: جامعه اینترنتی
۲۰۵	از بهره‌وری اقتصادی تا - معادله عدالت محور: مبانی سیاست عمومی
۲۰۷	یادداشت‌ها
۲۰۷	فصل ۱
۲۰۸	فصل ۲
۲۰۹	فصل ۳
۲۱۱	فصل ۴
۲۱۲	فصل ۵
۲۱۳	فصل ۶
۲۱۵	پیوست‌ها
۲۱۵	پیوست الف. مدل‌های رگرسیون
۲۳۹	منابع و مآخذ
۲۵۳	نمایه

فهرست جداول

- جدول ۱-۱. استفاده روزانه و گاه‌به‌گاه آمریکایی‌ها از اینترنت در سال‌های ۲۰۰۰-۲۰۰۶ ۳۴
- جدول ۱-۲. مکانی که کاربران از آنجا به اینترنت وصل شده‌اند..... ۳۷
- جدول ۱-۳. عوامل مؤثر در درآمد هفتگی، CPS ۲۰۰۳..... ۶۷
- جدول ۲-۲. افزایش حقوق به دلیل استفاده از اینترنت برای کارگرانی با سطح تحصیلات پایین..... ۶۸
- جدول ۱-۳. اهمیت اینترنت در افزایش تعهد مدنی ۲۰۰۰، ۲۰۰۲ و ۲۰۰۴..... ۹۴
- جدول ۲-۱. موارد حایز اهمیت: تأثیر مطالعه اخبار آنلاین بر افزایش بحث‌های سیاسی و دانش سیاسی..... ۹۶
- جدول ۱-۲. استفاده اخبار آنلاین و احتمال رأی‌دهی مورد انتظار (۲۰۰۰)..... ۱۲۲
- جدول ۲-۴. پیش‌بینی از مشارکت در انتخابات از طریق ایمیل و میزان مشارکت مورد انتظار در انتخابات (۲۰۰۰)..... ۱۲۳
- جدول ۳-۴. بحث‌های سیاسی در چت‌روم‌ها و میزان مشارکت مورد انتظار در انتخابات ۱۲۴
- جدول ۱-۴. الف. اخبار آنلاین و میزان مشارکت مورد انتظار در انتخابات (۲۰۰۴)..... ۱۲۹
- جدول ۲-۴. الف. حمایت افراد از طریق ایمیل و میزان مشارکت مورد انتظار در انتخابات (۲۰۰۴)..... ۱۳۰
- جدول ۳-۴. الف. موارد حایز اهمیت: بحث در چت‌روم‌ها و میزان مشارکت مورد انتظار در انتخابات (۲۰۰۴)..... ۱۳۱
- جدول ۱-۵. چه کسانی از اینترنت استفاده می‌کنند درصد افرادی که از اینترنت استفاده کرده‌اند، به تفکیک سال ورده سنی و نژاد..... ۱۳۵
- جدول ۲-۵. آمار توصیفی (درصد) کل جمعیت در برابر زیر گروه‌ها با حمایت محروم ۱۳۸
- جدول ۳-۵. موارد حایز اهمیت، میزان نابرابری‌ها در شهروندی دیجیتال احتمال استفاده روزانه از اینترنت..... ۱۵۴
- جدول ۱-۶. موارد حایز اهمیت: چه کسانی کمتر از همه احتمال دارد که در آینده به اینترنت پرسرعت دسترسی داشته باشند؟ (۲۰۰۵)..... ۱۷۴
- جدول ۲-۶. موارد حایز اهمیت در مورد تجربه‌های دیجیتال و بسامد استفاده (۲۰۰۱)..... ۱۷۹
- جدول ۲ الف. تأثیر کاربرد فناوری در کار بر عایدی‌های هفتگی (جمعیت کلی)، زمینه‌یابی جمعیت کنونی ۲۰۰۳..... ۲۱۵
- جدول ۲ الف. تأثیر کاربرد فناوری در کار بر عایدی‌های هفتگی برای جمعیت کم سواد (دارای مدرک دبیرستان یا کمتر)، زمینه‌یابی جمعیت کنونی ۲۰۰۳..... ۲۱۷

جدول ۲الف۳. تأثیر کاربرد اینترنت در کار بر درآمد فردی، اینترنت PEW و زندگی آمریکایی ۲۰۰۲ و ۲۰۰۵.....	۲۱۹
جدول ۲الف۴. تأثیر کاربرد فناوری در کار بر درآمد سالانه خانوار (جمعیت کلی)، زمینه یابی جمعیت کنونی ۲۰۰۳.....	۲۲۱
جدول ۲الف۵. تأثیر کاربرد فناوری در کار بر درآمد سالانه خانوار برای جمعیت کم‌سواد (دارای مدرک دبیرستان یا کمتر)، زمینه‌یابی جمعیت کنونی ۲۰۰۳.....	۲۲۲
جدول ۳الف۱. تأثیر اخبار آنلاین بر تعامل سیاسی: مباحثه، دانش و منفعت سیاسی، مطالعه انتخابات ملی ۲۰۰۰ (برآوردهای مرحله دوم).....	۲۲۴
جدول ۳الف۲. تأثیر اخبار آنلاین بر منفعت سیاسی، اینترنت پیو و زندگی آمریکایی ۲۰۰۲ برآوردهای مرحله دوم).....	۲۲۵
جدول ۳الف۳. تأثیر اخبار آنلاین بر منفعت سیاسی، مرکز تحقیقات پیو ۲۰۰۴ (برآوردهای مرحله دوم).....	۲۲۶
جدول ۳الف۴. تأثیر اخبار آنلاین بر دانش سیاسی، مرکز تحقیقات پیو ۲۰۰۴ (برآوردهای مرحله دوم).....	۲۲۷
جدول ۳الف۵. به کیس اخبار آنلاین ۲۰۰۰-۲۰۰۴ را می‌خواند؟ مدل‌های مرحله اول، (برآوردهای مرحله نخست).....	۲۲۸
جدول ۴الف۱. تأثیر فعالیت‌های اینترنتی بر احتمال رأی دادن، اینترنت پیو و زندگی آمریکایی ۲۰۰۰ (برآوردهای مرحله دوم).....	۲۲۹
جدول ۴الف۲. تأثیر فعالیت‌های اینترنتی بر احتمال رأی دادن، اینترنت پیو و زندگی آمریکایی ۲۰۰۲ (برآوردهای مرحله دوم).....	۲۳۰
جدول ۴الف۳. تأثیر فعالیت‌های اینترنتی بر احتمال رأی دادن، اینترنت پیو و زندگی آمریکایی ۲۰۰۴ (برآوردهای مرحله دوم).....	۲۳۱
جدول ۵الف۱. پیش‌بینی اینکه چه کسی دارای دسترسی به اینترنت در خانه است (جمعیت کلی در مقابل زیرگروه‌های بی‌بهره)، زمینه‌یابی جمعیت کنونی ۲۰۰۳.....	۲۳۳
جدول ۵الف۳. پیش‌بینی دسترسی و شهروندی دیجیتال: زیرگروه‌ها و چگونگی آن در مقابل زیرگروه‌های مسن، زمینه‌یابی جمعیت کنونی ۲۰۰۳.....	۲۳۵
جدول ۶الف۱. چه کسی دارای دسترسی به اینترنت در خانه است (پهنای باند یا دایال‌آپ)؟ اینترنت پیو و زندگی آمریکایی ۲۰۰۳ و ۲۰۰۵.....	۲۳۶
جدول ۶الف۲. چه کسی دارای شهروندی دیجیتال و تجربه دیجیتال است؟.....	۲۳۷

فهرست شکل

شکل ۴-۱. چرا افراد برای دسترسی به اخبار انتخابات از اینترنت استفاده می‌کنند؟ دلیل استفاده از اخبار آنلاین..... ۱۱۴

www.ketab.ir

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»
وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ
(قرآن کریم، سوره مبارکه النمل / آیه شریفه ۱۵)

سخن ناشر

فلسفه وجودی دانشگاه امام صادق (علیه السلام) که از سوی ریاست فقید دانشگاه به کرات مورد توجه قرار گرفته، تربیت نیروی انسانی مستعد، باتقوا و کارآمد در عرصه عمل و نظر است تا از این طریق دانشگاه بتواند نقش اساسی خود را در سطح راهبردی به انجام رساند.

از این حیث «تربیت» را می‌توان مقوله‌ای را در نظر گرفت که وظایف و کار ویژه‌های دانشگاه، در چارچوب آن معنا می‌یابد؛ چرا که «علم» بدون «ترکیه» بیش از آنکه ابزاری در مسیر تعالی و اصلاح امور جامعه باشد، عاملی مشکل‌ساز خواهد بود که سازمان و هویت جامعه را متأثر و دگرگون می‌سازد. از سوی دیگر «سیاست‌ها» تابع اصول و مبادی علمی هستند و نه برعکس. این تجربه تاریخی شد که استواری و کارآمدی سیاست‌ها در گرو انجمن پژوهش‌های علمی و بهرمندی از نتایج آن‌هاست. از این منظر پیشگامان عرصه علم و پژوهش، راهبران اصلی جریان‌های فکری و اجرایی به حساب می‌آیند و نمی‌توان آینده درخشانی را بدون توانایی‌های علمی - پژوهشی رقم زد و سخن از «مرجعیت علمی» در واقع پاسخ‌گویی به این نیاز بنیادین است.

دانشگاه امام صادق (علیه السلام) در واقع یک الگوی عملی برای تحقق ایده دانشگاه

اسلامی در شرایط جهان معاصر است. الگویی که هم‌اکنون ثمرات نیکوی آن در فضای ملی و بین‌المللی قابل مشاهده است. طبعاً آنچه حاصل آمده محصول نیت خالصانه و جهاد علمی مستمر مجموعه بنیان‌گذاران و دانش‌آموختگان این نهاد است که امید می‌رود با اتکا به تأییدات الهی و تلاش همه‌جانبه اساتید، دانشجویان و مدیران دانشگاه، بتواند به مرجعی تمام‌عیار در گستره جهانی تبدیل گردد.

معاونت پژوهشی دانشگاه امام صادق (علیه السلام) با توجه به شرایط، امکانات و نیازمندی جامعه در مقطع کنونی با طرحی جامع نسبت به معرفی دستاوردهای پژوهش دانشگاه، ارزیابی سازمانی - کارکردی آن‌ها و بالاخره تحلیل شرایط آتی اقدام کرده که نتایج این پژوهش‌ها در قالب کتاب، گزارش، نشریات علمی و... تقدیم علاقه‌مندان می‌گردد. هدف از این اقدام - ضمن قدردانی از تلاش خالصانه تمام کسانی که با رمان و بدیشه‌ای بزرگ و ادعایی اندک در این راه گام نهادند - درک کاستی‌ها و اصلاح آن است تا از این طریق زمینه پرورش نسل جوان و علاقه‌مند به طی این طریق نیز فراهم گردد. بی‌شکی بزرگ که در نهایت مرجعیت مکتب علمی امام صادق (علیه السلام) را در گستره بین‌المللی - همراه خواهد داشت (ان‌شاءالله).

ولله الحمد

معاونت پژوهشی دانشگاه

WWW.KEPAB.COM

پیشگفتار

این کتاب بر پایه و اساس تحقیقات پیشین نگاشته شده است که تمام نویسندگان پیرامون جنبه‌های مختلف کاربرد اینترنت و سیاست‌های دولتی به انجام رسانده‌اند. افراد این بررسی برای بهبود زندگی خود به شیوه‌های مختلفی به کار می‌گیرند اما ما بیشتر به سائو سیاد محور از جمله کاربرد آن در جهت فرصت‌های اقتصادی و مشارکت سیاسی سرچشمه شده است.

با این وجود، این اثر بسیار متفاوت از تلاش‌های تجمیعی ما در گذشته و سایر تحقیقات پیشین می‌باشد. نخست اینکه، به منافع که کاربرد اینترنت برای جامعه به ارمغان می‌آورد واقفیم اما به این مسئله بیشتر از نگاه فرصت‌ها و حقوق شهروندی می‌نگریم و اینکه آیا افراد ظرفیت مشارکت کامل در جامعه را دارند یا خیر. ما با توجه به نظرات جامعه‌شناسان مارشال، به بررسی این مسئله می‌پردازیم که ظرفیت‌های مورد نیاز برای عضویت در جامعه به چه طریقی در عصر اطلاعات تغییر یافته است. یک استدلال نظری شکر می‌دهیم که از صرفه اقتصادی و دسترسی به فناوری جدید فراتر می‌رود و به اثر راجز اسمیت و رادنی هیرو متمایل است که به تعریف سه سنت شهروندی در ایالات متحده می‌پردازند: آزادی‌خواهی، جمهوری‌خواهی مدنی و سلسله مراتب انتسابی. بر مشارکت سیاسی و اقتصادی متمرکز می‌شویم زیرا در بافت ایالات متحده این دو ارتباط تنگاتنگی با شهروندی دارند. همچنین هزینه‌های فردی و جمعی عدم مشارکت در شهروندی دیجیتال و نیز مزایای مشارکت در آن را تشریح می‌کنیم.

دومین تفاوت این تحقیق با تلاش‌های پیشین این است که به جای پرداختن به نگرش‌ها و تجارب، اکنون ما قادر هستیم تأثیر اینترنت را بررسی کنیم. کاربردهای

اینترنت در حال افزایش هستند و در حال حاضر شواهد از هم گسیخته‌ای در خصوص ارتباط این امر با نگرانی‌های سیاسی از جمله مشارکت مدنی، رأی دادن یا پیشرفت اقتصادی وجود دارد. بیش از نیمی از کاربران اینترنت در ایالات متحده در محل کار آنلاین هستند و اخبار آنلاین و وبسایت‌های سیاسی در شکل‌گیری رویدادها در چند انتخابات اخیر تأثیرگذار بوده‌اند. شواهدی از مزایای کاربرد اینترنت در حوزه‌های سیاسی و اقتصادی و در مقابل آن هزینه‌های عدم حضور در جامعه آنلاین را ارائه می‌دهیم.

شهروندی دیجیتال مستلزم صلاحیت‌های آموزشی و نیز دسترسی به فناوری و مهارت داشتن در آن است؛ و مشکلاتی چون فقر، بی‌سوادی و فرصت‌های نابرابر آموزشی می‌شوند اکثر افراد نتوانند مشارکت کامل آنلاین و در کل مشارکت اجتماع داشته باشند. در ایالات متحده، نابرابری در فناوری بخشی از بافت بزرگتر نابرابری است.

در اینجا قد دانم خود را از حمایت و نصایح خردمندان کلی مورگان در انتشارات ام‌ای‌تی در کل فرانسه به‌ویژه صبوری وی در طول اقدامات سراسریمان و تأخیرهای مربوطه در تکمیل اثر ابراز می‌دارم. ما قدردان کمک‌های کارکنان انتشارات ام‌ای‌تی و نظرات مفید ناز سالیان ناشناس که بی‌نهایت به بهبود نخستین تلاش‌هایمان کمک کردند هستیم. از همکاری نویسندگان چندین فصل از این اثر قدردانی می‌کنیم: کیمبرلی جونز، دانشجوی دختر، در دانشگاه ایلینویز در شیکاگو، در فصل ۲؛ جیسون مک دونالد، استادیار دسکا ایالتی کنت در فصل ۳؛ و بریگت کینگ، دانشجوی دکتری در دانشگاه ایالتی کنت، در فصل ۵. جنا میلر از دانشگاه ایلینویز در شیکاگو نیز در مرور ادبیات مرتبط با فصل ۵ همکاری داشته است. از استیون راسگب اسمیت (دانشگاه واشینگتون) بابت جلب نظر ما به اثر مارشال پیرامون شهروندی و نیز از جف کیف (دانشگاه رنزل) بابت ایده‌ها و توصیه‌هایش در خصوص پهنای باند سپاسگزاریم. همچنین از استوارت شولمن (دانشگاه بیتسبرگ) و جفری سیفرت (بخش خدمات تحقیقات کنگره)، گفتمان‌گرهایمان در جلسه سازمان علوم سیاسی آمریکا بابت اظهارنظرهای مفیدشان در فصل ۲ سپاسگزاریم. بازخوردهای مفیدی از مخاطبان‌مان در سخنرانی‌های دانشگاه فلوریدا و فروم سیاست سم نون در بنیاد فناوری جورجیا دریافت کردیم. در فصل ۴، قدردانی ویژه خود را از توماس هنسلی و استنلی وردن، هر دو از

دانشگاه ایالتی کنت اعلام می‌داریم. جان لوگ از دانشگاه ایالتی کنت و مایک پاگانو از دانشگاه ایلینویز در شیکاگو که کمک مالی با ارزشی برای دستیاران تحقیقاتی که برخی از آنها تحت عنوان نویسنده در بالا فهرست شده‌اند فراهم نمودند. از جان وینشل (دانشگاه ایالتی کنت) و دانیل بوون (دانشگاه آیووا) بابت دفتشان در کمک به جمع‌آوری داده‌های مربوط به «زمینه‌یابی جمعیت کتونی» (CPS) که در این تحقیق مورد استفاده قرار گرفت سپاسگزاریم. در پایان، قدردان خانواده‌ها و دوستان خود بابت شکیبایی و بی‌نهایت شیوه‌هایی که برای تشویق و حمایت ما در سرتاسر این پروژه بکار بردند هستیم.

www.ketab.ir

مقدمه مترجم

زمانه‌ای که ما در آن زندگی می‌کنیم به عصر دیجیتال شهرت دارد، چرا که فناوری‌های نوین انسان را تغییر داده و به عنوان بخشی جدایی‌ناپذیر از زندگی بشری و پیش‌جوانان تبدیل شده‌اند. شاید کمتر از سی سال قبل، افراد به ندرت نام‌هایی همچون تلفن همراه یا لب‌تاب یا شبکه‌های اجتماعی را شنیده بود، اما امروزه این مسئله عریض و غریب می‌نماید و تصور جهان بدون این تکنولوژی‌ها برای جوانان که کار از اصلی آنها هستند، غیرممکن است. در این فضا، تکنولوژی‌های نوین به ویرنه شباهت‌ها و رسانه‌های اجتماعی در پروسه تغییرات پرشتاب اجتماعی هر روز تغییر کرده و توسعه می‌یابند. بر همین اساس ممکن است به نظر برسد که کاربران برای استفاده از این رسانه‌ها باید از مهارت لازم و دانش گسترده‌ای برخوردار باشند، اما در عین حال این است که طراحی آنها به گونه‌ای است که کار کردن با و یادگیری خود تکراری بسیار ساده است و مسئله دشوار و البته مهم، نحوه مواجهه با این تکنولوژی است.

شاید بتوان ادعا کرد که یکی از دلایل توجهات جهانی به تکنولوژی‌های نوین که اساساً مبتنی بر اینترنت هستند، همین مسئله باشد که استفاده از آنها نه تنها بسیار راحت و ساده است، بلکه در عین حال بر اساس نیاز روز کاربران به روز شده و توسعه می‌یابند و بدین ترتیب ماهیت و فضای ارتباطات را دچار تغییر و تحولات شگرفی کرده‌اند.

از جمله این سیستم‌های عامل ارتباطی که مبتنی بر اینترنت هم هستند، می‌توان به وبلاگ‌ها، ویکی‌ها و شبکه‌های اجتماعی اشاره کرد. فضای این سیستم‌ها به گونه‌ای طراحی شده است، که در عین کاربرمحور بودن، سبب شده‌اند که کاربران

از گیرنده‌های منفعل اطلاعات به تولیدکننده‌های فعال اطلاعات تبدیل شوند و این، تحولی بسیار بزرگ در نظریه‌های متأخر ارتباطات به وجود آورده است.

در کنار بحث ایجاد ارتباط و تبادل اطلاعات، افراد تلاش می‌کنند تا نیازهای خود را از طریق استفاده از این ابزارها و تکنولوژی دیجیتالی برطرف نمایند. این نیازها طیف وسیعی را دربر می‌گیرند که از جمله آنها می‌توان به جستجو و به اشتراک گذاشتن اطلاعات، برقراری تماس با دیگران و خرید و فروش‌های ناظر به نیازهای زندگی روزمره اشاره کرد.

بنابراین این ابزارها به صورت گسترده‌ای در حال استفاده هستند و به نوعی اسفاده از اینترنت تبدیل به جزئی لاینفک از زندگی انسان پسامدرن شده است و اینچنین است که جامعه دیجیتالی به معنای واقعی با حضور شهروندان دیجیتالی شکل گرفته است و در همین راستا، امروزه یکی از مباحثی که در مرکز توجهات جهانی قرار دارد کیفیت و چگونگی شهروندی دیجیتال است.

تعاریف مختلفی از شهروندی دیجیتال ارائه شده است و از جمله آنها می‌توان به نظر شولر (۲۰۰۲) رجوع کرد که شهروندان دیجیتالی را مشخصه اصلی شهر دیجیتالی می‌داند. همچنان مورگر، تولبرت و مک نیل (۲۰۰۸) و موسبرگر و مک نیل (۲۰۱۱)، بر این باورند که شهروندی دیجیتال عبارت است از کسی که روزانه به طور منظم و مؤثر از اینترنت استفاده کند. اما مایک ریبل، معتقد است که مباحث شهروندی دیجیتال باید بر روی هنرهای رفتاری (قابل قبول) در ارتباط با کاربرد فناوری متمرکز شود. به نظر او باید هنرهای مناسب را برای شهروندی دیجیتال تعریف کرد و به افراد یاد داد که رفتار آنها با تکنولوژی‌های نوین مسئولانه باشد.

متأسفانه در کشور ما مباحث تئوریک قوی و علمی در رابطه با کیفیت و چگونگی شهروندی دیجیتال و تأثیر و تأثر آن در جامعه امروز وجود ندارد و هدف از ترجمه کتاب حاضر، افزایش آگاهی و شناخت نسبت به چیستی و چگونگی پدیده شهروندی دیجیتال است.

نویسندگان در این کتاب تلاش کرده‌اند تا از زوایای مختلف بر نقش اینترنت و تأثیر آن در جامعه و چگونگی به وجود آمدن شهروندی دیجیتال بپردازند و نشان دهند که از این طریق افراد می‌توانند امکان مشارکت بیش از پیش خود را در ساختن جامعه افزایش داده و به جامعه خود کمک کنند. لازم به ذکر است با اینکه

در کتاب حاضر تلاش شده است تا از مزایای استفاده از اینترنت و به وجود آمدن شهروند دیجیتال در عرصه‌های مختلف از جمله آموزش، سیاست، اقتصاد و تأثیر مثبت آن بر جامعه صحبت شود، اما به نظر می‌رسد یکی از نقاط ضعف کتاب این باشد که مباحث با نگاهی سیاست زده و سیاسی محور نوشته شده است. در هر صورت امید است که ترجمه کتاب حاضر بتواند برای پژوهشگران، دانشجویان و مدیرانی که برای تحقق دولت الکترونیکی تلاش می‌کنند، مفید و مؤثر باشد.

دکتر الهام اکبری

پاییز ۱۳۹۷